

У контексті організації, корпоративний добробут можна визначити як: Сукупність умов та факторів, які забезпечують оптимальне фізичне, психологічне, соціальне та економічне функціонування співробітників, сприяючи їхньому особистому розвитку та ефективному внеску в досягнення цілей організації.

Концепція корпоративного добробуту пройшла значну еволюцію:

1. Початок XX століття: Фокус на фізичній безпеці працівників та базових умовах праці.
2. 1930-1950-ті роки: Розвиток концепцій "людських відносин" та визнання важливості соціальних факторів на робочому місці.
3. 1960-1970-ті роки: Поява програм допомоги співробітникам (EAP) та увага до психологічного здоров'я.
4. 1980-1990-ті роки: Розвиток корпоративних програм здоров'я та фітнесу.
5. 2000-ті роки: Інтеграція концепцій work-life balance та холістичного підходу до добробуту.
6. 2010-ті роки і далі: Фокус на створенні культури добробуту, використання технологій для моніторингу та покращення добробуту.

Численні дослідження демонструють прямий зв'язок між добробутом персоналу та ключовими показниками успішності організації[2].

Корпоративний добробут персоналу є важливим стратегічним фактором для підвищення ефективності та стійкості компанії. Комплексна діагностика добробуту включає аналіз фізичного, психологічного, соціального, економічного стану працівників та балансу між роботою і особистим життям. Розробка ефективної стратегії управління добробутом персоналу потребує адаптивних підходів, враховуючи специфіку організації та галузі. Впровадження програм, що підтримують благополуччя працівників, позитивно впливає на їх мотивацію, продуктивність і загальний успіх компанії, що робить це питання ключовим у сучасній практиці HR-менеджменту.

Список використаних джерел:

1. OECD Guidelines for Measuring Subjective Wellbeing. Available at: <https://www.oecd.org/wise/oecdguidelines-on-measuring-subjective-Wellbeing-9789264191655-en.htm>
2. Вартанова О.В. Well-being у корпоративному управлінні: ключові моделі та вплив на економічну поведінку. Економіка та соціум. 2022. № 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1909>

УДК 330.675

Вартанова О.В., д.е.н., професор,
Кузнецов Д.О., здобувач

Київський національний університет технологій та дизайну

ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ МІСІЄЮ МКЧХ В УКРАЇНІ – ЗМІНА ТЕНДЕНЦІЙ ЧИ РОЗВИТОК ІСНУЮЧИХ ПРАКТИК?

Проблеми логістичної діяльності в Міжнародному Комітеті Червоного Хреста (МКЧХ) залишаються вкрай гострими, оскільки в умовах військової агресії успішне функціонування

міжнародної гуманітарної організації безпосередньо залежать від ефективної взаємодії усіх підсистем організації, в першу чергу логістичної.

Місія МКЧХ працює в Україні з 2014 року, надаючи допомогу постраждалим від військових дій. Але останні 2 роки є особливими в історії діяльності МКЧХ в Україні.

Вперше після Другої Світової війни людство, і, зокрема Міжнародний Комітет Червоного Хреста зіткнулося зі збройним конфліктом такої інтенсивності. Руйнування цілих міст, мільйони біженців, потреба у гуманітарній допомозі, підвищена небезпека діяльності, у тому числі і логістичної – все це є факторами, з якими МКЧХ не стикався в Україні в такому обсязі, що і визначає актуальність теми дослідження.

Логістика Місії Міжнародного Комітета Червоного Хреста об'єднує постачання та закупівлю, зберігання, транспортування в один процес. Функції логістики в Червоному Хресті включають в себе аналіз потреб населення територій, постраждалих від бойових дій в Україні, та прогнозування потреби в матеріальних ресурсах для надання допомоги цьому населенню. Логістика в Червоному Хресті також має розглядати питання оперативного планування, що має на увазі скорочення запасів при належному рівні надання допомоги.

Аналізуючи статистичні дані за майже 2,5 роки повномасштабних бойових дій, та порівнюючи їх за даними за попередні роки, можна виявити найбільш «вузькі місця» логістичного ланцюга, та подивитися у динаміці, як МКЧХ вирішував ці проблеми.

Основними видами логістичної діяльності в Міжнародному Комітеті Червоного Хреста в Україні є: постачання та закупівлі, зовнішнє і внутрішнє транспортування, складування, управління запасами, комплектування замовлень, вантажопереробка, управління фізичним розподілом. Присутнє у цьому списку внутрішнє транспортування є ключовою ланкою логістичного ланцюга, і тому статистичні дані з внутрішнього транспортування є предметом нашого аналізу.

Дані щодо внутрішнього транспортування МКЧХ в Україні (2022 – 2023 рр., та перші 9 місяців 2024), які подано у табл. 1, свідчать про змінення розподілу вантажів, яке відображає реальну ситуацію, в якій опинилася Україна (а разом з нею і Місія МКЧХ). На початку повномасштабної агресії (перша половина 2022 р.), коли деякі представництва МКЧХ було евакуйовано (зокрема, з Маріуполя, Сєверодонецька та Слов'янська) – відносна кількість прямої дистрибуції, тобто надання допомоги безпосередньо бенефіціарам, без зберігання на регіональних складах, зросла, що відображає, по-перше, відсутність налагодженої системи регіональних представництв, і, по-друге – велику потребу в допомозі по всій країні.

Дані за 2022 – 2023 роки свідчать, що, не дивлячись на відбудову регіональних представництв, пряма дистрибуція наразі є основною формою надання допомоги. З огляду на дані за перші 9 місяців 2024 року можна зауважити, що відбулося деяке скорочення Прямої Дистрибуції, порівняно з Міжскладськими Перевезеннями. Чи свідчать ці зміни про зміни тенденцій, що існували протягом останніх років?

Насправді, у будь якому випадку, зберігання гуманітарної допомоги на складах – не є метою діяльності будь якої організації. Тому такий перерозподіл акцентів може свідчити про загострення проблем доставки вантажів до кінцевих отримувачів (бенефіціарів).

Таблиця 1

Внутрішні транспортні потоки МКЧХ в Україні (2022 – 2023 рр., та перші 9 місяців 2024)

Період	Кількість регіональних представництв	Міжскладські перевезення (МП), т	Пряма дистрибуція (ПД), т	Відношення, ПД / МП, %
2022 р.	5	3,820	9,120	238.74
2023 р.	5	3,330	5,610	168.47
1 – 3 квартал 2024	5	4,610	2,910	63.12

Тобто, аналіз динаміки внутрішніх транспортних потоків МКЧХ в Україні за 2022 – 2023 та за перші 9 місяців 2024 свідчить, з одного боку, про наявність проблем з налагодженням каналів «поставки останньої милі», особливо в період, коли відбулася руйнація налагодженої системи розподілу гуманітарної допомоги кінцевим бенефіціарам, а з іншого боку – про постійні зусилля, спрямовані на «вивчення уроків», постійну перебудову та адаптацію системи логістики МКЧХ відповідно до існуючих потреб з надання цієї допомоги постраждалим внаслідок бойових дій.

Таким чином, можна зробити висновок, що основні тенденції та підходи, що існували у практиках логістичної діяльності МКЧХ в Україні лишаються незмінними, але кінцева дистрибуція все ще є найбільш «вузьким місцем» логістичного ланцюга МКЧХ в Україні. Хоча МКЧХ зміг, по-перше, відбудувати систему дистрибуції у регіонах, які потерпають від бойових дій, а по-друге, не дивлячись на те, що бойові дії не припиняються – постійно працює над удосконаленням процесів доставки гуманітарної допомоги до кінцевих бенефіціарів, хоча це лишається вкрай небезпечною та складною задачею.

Список використаних джерел:

1. Амітан В. Н., Ларіна Р.Р., Пілюшенко В.Л. Логістизація процесів в організаційно-економічних системах. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2013. 73 с.
2. Васелевський М., Білик І., Дейнега О., Крикавський Є., Якимишин Л. Економіка логістичних систем: монографія. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2018. С.534–549.
3. П'ять основних технологій для цифрової трансформації в логістиці. URL: <https://www.everest.ua/ai-platform/ai-business/p-yat-kljuhovih-tehnologij-dlya-cifrovoi-transformacii-v-logistici/> (дата звернення 30.03.2020).
4. Клімова І. Г. Проблеми та передумови використання логістики в Україні. Держава та регіони. 2016. № 3. С. 143—147
5. Коніщева Н. Й., Трушкіна Н.В. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств. Економіка промисловості. 2005. № 1 (27). С. 114—124.
6. [Електронний ресурс] URL: <https://www.icrc.org/ru/where-we-work/europe-central-asia/switzerland>
7. [Електронний ресурс] URL: <https://redcross.org.ua/about-urcs/movement/>